

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt árakon vess fel.Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám 104.

Felolós szerkesztő: FODOR KARDOLY

Előfizetési árak:
Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.
Vidékre félévre 14 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

A válaszfalak,

amelyek a pártokat különválasztják, elhatárolják, lefognak a legközelebbi bajai közgyűlésen omlani, vagy legalább egy időre eltoldódnak. A bajai közgyűlésen a legközelebbi napokban nem pártok emberei, hanem tisztán magyar emberek lesznek együtt, akiket együtvé hoz egy nagy, magasztos eszme, amely sokat szenvedett, szeretett hazánk függetlenségét, népünk szebb és jobb boldogulását kell, hogy eredményezze. Nagyvárad, Pozsony és Temesvár törvényhatóságoknak a perszonális unióra, Magyarország függetlenségére vonatkozó átirata kerül a legközelebbi bajai közgyűlés elé napi-rendre. Ezeket az átiratokat fogja Baja városának közgyűlése tárgyalni, de nem fogja egyszerűen elfogadni és hasonló átiratot küldeni, hanem a nagy eszméhez méltóan ünnepies nyilatkozatot fog tenni. A város közgyűlése elé egy olyan indítvány kerül, amely az átiratoktól teljesen külön — kérsni fogja a törvényhozást, hogy mondja ki Magyarországnak Ausztriától való különválását, függetlenségét, a perszonális unió alapján és kéri az indítvány, hogy Magyarországot a béketárgyalásokon teljesen külön, önállóan képviseljük. Ezt a közgyűlés elé terjesztendő indítványt nem egyes emberek, hanem a törvényhatósági bizottságnak minden tagja fogja aláírni és így az indítványt a nagy napokhoz, a történelmi időkhez méltóan, ünnepies formák között tessük meg. Szent meggyőződésünk, hogy hazánk a vértengerből mint független, szabad ország fog kikerülni. A sok szenvedés, a rengeteg véráldozat, a tem-gernyi magyar véráldozatért talán megkapjuk azt, amiért oly rég áhitottunk,

A béke utja

Genf. A Havas ügynökségnek egy hivatalosnak mondott washingtoni távirata szerint a hivatalos körök kijelentik, hogy a német válasz nem jelenti a háború végét. Ha Wilson elég őszinte, akkor közölni fogja a német választ az antant szövetségeseikkel, hogy a fegyverszünetet ezek állapíthassák meg. Hivatalos körökben ragaszkodnak ahhoz, hogy tudni kell, hogy a német kormányt ki vezeti. Ma azt Hohenzollern vezet, akkor a német válasz elfogadhatatlan.

Berlin. A Berliner Tageblattnak Washingtonból jelentik, hogy a német válasz hivatalos szöveget Wilson átöltötte és az antant tanácskozára hívta Lansing államtitkárt és több bizalmas emberét.

Rotterdam. György angol király Lloyd Georggal Dänkirchenbe utazott, hogy az angol vezérkari főnökkel tanácskozzanak.

Koronatanács Bécsben.

Bécs. Öfelsége, a király és a királyné Badenből Bécsbe érkezett, ahol koronatanács volt. A koronatanácsban részt vett Wekerle magyar, Hussarek osztrák miniszterelnök, Burián külügyminiszter, a hadügyminiszter, Arz vezérkari főnök és a közös pénzügyminiszter.

Revolvermerénylet

Enver pasa ellen.

Szalonikiból jelentik, hogy Enver pasa ellen revolvermerényletet követtek el. A merénylő többször lőtt. Az Enver pasa kíséretében volt német tiszt megsebesült, Enver pasa sértetlen maradt. Konstantinápolyban óriási az izgalom.

Návay tárgyalásai.

Budapest. Návay Lajos homo régiusz visszatért Bécsből Budapestre és tárgyalásokat folytatott Wekerlével, Tisza Istvánnal, Simontsits Elemérrel, Apponyi Alberttel és Károlyi Mihállyal.

Návay Apponyit szeretné megnyernie a demokratikus koncentrició részére, de Apponyi nem vállalja a miniszterelnökséget, mert ő az Eszterházy-féle választói jogot akarná megvalósítani és Tisza István gróf minden erejével küzd ez ellen.

Návay Lajos ma este Bécsbe utazik, hogy a királynak beszámoljon budapesti tárgyalásairól.

Bécs. A király Serényi Béla földművelésügyi minisztert Bécsbe hívta, mert Serényivel is kísérletet akar tenni.

Hivatalos jelentés.

Budapest. (Hivatalos). Olasz harctér. A hazai tevékenység tegnap élénk volt. Balkán harctér. Az általunk kiűrtett Durrazót az olaszok megszállták. Albán és szerb harctér. Nem volt jelentős harctér esemény. Vezérkar.

Andrássy külügyminiszter.

Budapest. Mikelyt Andrássy Gyula gróf Svájból megérkezik, elfoglalja Burián külügyminiszter helyét, mert minden számottevő magyar politikai vezérnek az a kívánsága, hogy Andrássy legyen a külügyminiszter.

A holt napi képviselőházi ülés.

Budapest. A képviselőház holt napi ülésén a Károlyi-párt és a Blzony-párt közös határozati javaslatot fogtak benyújtani Magyarországnak önállóságáról és függetlenségéről.

A horvátok részéről nyilatkozatot fogtak felolvasni, amelyben proklamálják Horvátország önállóságát és Magyarországtól való elszakadását. A horvátoknak ezen nyilatkozata ellen tiltakozni fog a miniszterelnök. Amennyiben a miniszterelnök Bécsben lenne és a Ház ülésén nem lehetne jelen, a képviselőház elnöke fogja a horvát proklamációt visszautasítani.

Tőzsde.

Tőzsde lánnya: Magyar hitel 1143—39. Osztrák hitel 735—30. Jelzálog 500. Leszámitoló 702—701. Agrár 870—05. Salgó 1035. Fabank 717—18. Rima 995—85.

Az új kancellárjelöltek.

Berlin. Miksa herceg utódjait első sorban Payer alkancellár, második sorban Erzberger államtitkár jön tekintetbe, de természetesen az is megtörténhetik, hogy a birodalmi gyűlés többsége Scheidemenn államtitkárt bizza meg a kabinet alakításával.

Elszász-Lotharingia kérdésében népszavazás dönt.

Bernből táviratozzák: A berni amerikai követséghez közelálló körök teljes határozottsággal hangoztatják, hogy teljesen kétségtelen Wilson elnöknek az a feladása, hogy Elzász-Lotharingia kérdésében e minden befolyástól mentes népszavazásnak kell dönteni.

Japán csatlakozik Wilson feltételeihez

Baseli távirat szerint Tokióból érkezett jelentések hírtl hozzák, hogy a Japáni kormány Wilson programpontjaival szolidaritásnak jelenti ki magát.

A vasut,

ahogyan mondani szokás, az ország úttere. Most mintha baj volna ezzel az érrel. Mintha a háboru nagyon megviselte volna. Jó volna, ha most minél hamarabb gondolkoznának az orvosok azon, hogy miképen lehetne a vasut bajain segíteni. A béke közelről jut felénk és jó volna ha a béke már egészséges vasutat találna, mert erre az egészséges vasutra a béke új Magyarországának még nagyobb szüksége van, mint a háborunak, amely kihérszálta, elnyitotta, nyomorékká tette a vasutat.

Mert ma nagyon nyomorék a vasut, a híres Máv. olyan megbízhatatlan lett, mint valamikor a delizás volt. A vonatkésekről beszéljünk-e? A vonatkéseiről, amelyeket megszoktunk, természetesen találunk és amelyeknek el kell tűnni minél hamarabb, hiszen a béke munkája perccé kiszámított, a békében nem a frontra, hanem a dolguk miatt uznak az emberek és ének rá lekésni a csatlakozásokat.

Egyáltalában az utazás. A Máv. ma egyike a háboru kintó szerszámainak. A túlszuffolt, a rozoga, egészségtelen, fertőzött, ablaktalan és fűtetlen kocsi terjesztői minden emberpusztító nyavalyának. Eddig nem vettük észre, nem akartunk törődni ezzel, — hiszen annyi módja volt az emberpusztításnak — de a békében drága minden élet. A Máv.-nak nem szabad folytatni a háboru munkáját nyavalyaterjesztő kocsikkal, órg mozdonyokkal, megrongált smekkel.

Mindezeket javítani kell és ehhez sok pénz kell. Rndben van, de ezt a sok pénzt már fizetjük és fizetni fogjuk ezután is. Hiszen eddig 50—150 százalékkal drágult a személytarifa. Az árutarifánál pedig a Máv. lépést tart az árak emelkedésével, szinte azt lehetne mondani, hogy versenyez az árdrágítókkal. A mérsékelt gyorsárakat előléptették a közönséges gyorsárak

közé. Ilyenformán a huszemlek szállítása 487 százalékkal lett drágább. Altalában még a teherárusszállításnál is átlagban 300 százalékos a tarifaemelkedés.

Jól van, a Máv készül a béke munkájára és ehhez pénz kell, sok pénz. Nem sajnáljuk azt a pénzt, amit a Máv. bevesz, az a közönség hasznára lesz kiadva. Csak hogy nagy kérdés, hogy kibírja-e a kereskedelem ezeket a fuvartételeket Valószínű, hogy kibírja, még ha csökken is a most elérhető haszon, de csak egy esetben: Ha megszűnnek a vasuti lopások, amelyek most ugy hozzátartoznak a vasuti küldeményekhez, mint a tehervagonokra ragasztott csdulak.

A vasuti lopásoknak meg kell szűnniök: A Máv. meg is szüntetheti őket. Csak rendes fizetést adjon alkalmazottainak, akiket ma szinte kényszerít arra, hogy mellékjövedelmeket szerezzenek. A felemelt tarifákból telni fog. És ha ez megtörténik, ez lesz az első és legfontosabb lépés a vasut meggyógyításához.

Csak elégedett, jól fizetett emberi módon élő vasutasok biztosíthatják a rendszeres közlekedést, a normális forgalmat.

H I R E K.

Az árvizsgáló-bizottság

működése elő, ha nem is sok reménnyel, de még is bizonyos várakozással tekintett Baja város közönsége. Vártuk, hogy az a bizottság némileg szabályozó hatással legyen a helyi piaci árakra. Hogy tette-e valamit eddig az árvizsgáló bizottság, vagy nem tett, azt igazán nem tudók megmondani. Ez a bizottság, ugyebár, olyan működést fejt ki, amely egyenesen a nyilvánosság elé kívánczik, mert ugyebár, világos, hogy a közönségnek mégis csak kell tudnia, hogy az árak meg állapítására hivatott bizottság milyen határozatokat hozott. Kérdjük, van-e ember Baján, akinek erről a

munkáról van tudomása? Alig hisszük. Egyszer, véletlenül megtudtuk, hogy az árvizsgáló ülészett, hogy valami határozatot hozott, de hivatalos értesítést az ülésről nem kaptunk. Az árvizsgáló bizottság ülése nem olyan mint egy nagy bűnügyi esemény, ahbl az eset részleteinek a ki nyomozása a riporter ügyességére van bízva. Itt a bizottságnak kell gondiának lennie arra, hogy a sajtó értesülést szerezzen az ülésről. Hivatalos híradást kell a sajtónak kapnia arról, hogy mikor tartott, avagy tart ülést és milyen tárgysorozattal a bizottság.

Enyit elvárhat a bizottság vezetőségétől a közönség. Mert jegyezzék jól meg, a sajtó értesítésével nem a sajtót, hanem a nagy közönséget értesítették.

Tonelli Sándor kitüntetése.

A király Tonelli Sándort, a szegedi kereskedelem és iparkamara titkárát a háboru alatt a gazdasági élet terén kifejtett hasznos munkássága elismerésül a II. osztályu polgári hadiéremmel tüntette ki. Tonelli a háboru alatt tényleg sokat dolgozott és elcsudatos intézkedéseivel erőteljesen védelmezte meg a kereskedők és iparosok érdekeit a háborus viszonyok károsító hatása ellen.

Új ügyéségi megbizott.

Az igazságügyminiszter Muraközy László ítélőtáblai bírói címmel és jelleggel felruházott nyugalmazott törvényészi bíró a szabadkai kir. ügyéségi kerületbe Bajára ideiglenes ügyéségi megbizottul rendelte ki.

A spanyolnátha nemcsak hogy nincs szűnőben, de egyre jobban terjed mindenfelé. A hivatalokban is egyre több és több gondot okoz a baj terjedése, mert mind több hivatalnok betegszik meg. Legújabbban Verseyi József dr. rendőrkapitány is megkapta a spanyolnáthát. A községekben is mind több és több gyermek lesz beteg, a leghelyesebb volna, ha az iskolákat nem nyitják meg, hanem tovább is zárva tartanák.

Megszűnt az exhumálási tilalom. Körü belül egy év óta el van tiltva a különböző harctereken hősi halált halt katonák holttesteinek hazaszállítása. A temesvári katonai parancsnokság értesítése szerint ezt a tilalmat megszüntették s az exhumálás iránti kérvények ujból elfogadhatók a közigazgatási hatóságok által s az illetékes katonai parancsnokságokhoz terjesztendők, záradékkal ellátva.

Ártöbblet az ideai ten-

geriert. A miniszterium utabb rendelkezése szerint azoknak a termelőeknek, kiknek az 1918. évi termésből származó tengerifeleslegüket legkésőbb 1918. évi november hó 15-ig a Haditermény-Részvénytársaság illetékes bizományosának közszükségleti célokra való megvételre önként felajánlják és azt a hatóság, illetve a Haditermény Részvénytársaság által megszabott időben leszállítják, térítésül minként a fajtengerire 15 koronában, a közönséges és kevert tengerire pedig 10 koronában megállapított ártöbbleten felül meg további 15 korona ártöbbletre van igényük. Ugyanilyen további ártöbbletre van igényük azoknak is, akik az igénybevétel tárgyában eljáró hatóság rendelkezése a közszükségleti célokra történő igénybevétel folytán beszoigáltatandó termésmennyiséget a hatóság, illetve a Haditermény-Részvénytársaság által megállapított határidőig tényleg beszoigaltatják.

Aki restelli a nevét.

Furesa névmagyarosító kérvény érkezett a belügyminiszterhez. Pény János nagyváradi kereskedő engedélyt kér arra, hogy a nevét Kenyér-re változtathasson. Ezt a kérelmet azzal okolja meg, hogy a pénz világszerte elértékeltenedett. A humoros kereskedő azonban tudhatná, hogy a kenyérenél ma vannak drágább portékák is. Így a hus, a bor, a paprika, a eipő, a vészon, a harisnyja, a kalap jóval drágábbak. Miért nem választ hát nevet ezek közül?

A szarvasmarhavasárláshoz arckepes igazolvány kell.

A kormány rendlete folytán a szarvasmarha, juh, kecske, vásárlására csak az jogosult, aki erre vásárlási igazolvánnyal bír. Ezzel kapcsolatban a belügyminiszter utasította a rendőrhatalóságokat, hogy a vásárteken a szarvasmarhavasárlást csak azoknak engedjék meg, akik az állatorgalmi r. t. által látományozott arckepes vásárlási igazolvánnyal.

Az árvizsgáló-bizottság működése.

Báró Sztáryi József kereskedelemügyi miniszter a vidéki árvizsgáló-bizottságok elnökeit turnusokban tanácskozássra szándékozik összehívni. A kereskedelmi miniszter az Országos Árvizsgáló-Bizottság elnökeinek előterjesztésére ezeket a szaktanácskozásokat a múlt hó végére és e hó elejére tűzte ki. Értesülésünk szerint ezeket a szaktanácskozásokat — a közbejött nagyfotosságu köl-

KIRÁLY ERNŐVEL

Luxemburg grófja

kerül bemutatóra vasárnap, okt. 20-án az „APOLLO” mozgó délutáni és esti előadásokon.

MODERN TESTNEVELŐ

**Szent Antal-
utca 41. sz.**

politikai kérdések miatt, — egyelőre elhalasztották. A kereskedelemügyi miniszterium azonban értesítette a vidéki árvizsgáló-bizottságok elnökeit, hogy az elhalasztott szaktanácskozásokat későbbben fogják megtartani. Ezekben a szaktanácskozásokon báró Sztierényi József kereskedelemügyi miniszter a vidéki árvizsgáló-bizottságok elnökeinek utasítást kíván adni az árvizsgáló bizottságok adminisztratív munkájáról.

A szerkesztésért és felelősséget
FODOR KÁROLY.

Szerkesztő: Dr. STERN JÓZSEF.

Hirdető: „CORVIN“-NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a „Corvin“-könyvnyomda
nyomtatásánál Mátyás-utca 17. Baján.

NYILTÉR.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget
a szerkesztőség

Spanyolnátha

ellen egyedüli szer a

COGNAC

Ha tehát háztartásából hiányzik — amíg készletünk tart, — siessen beszerezni a „Hangya“-Szövetkezetnél.

Értesitem a tisztelt vásárlóközönséget, hogy a — kiválóan bevált —

„**DOBIN**“
mosóporból

ismét sikerült egy nagyobb mennyiséget beszereznem és azt még a régi árban bocsájtatom forgalomba.

Tisztelettel
RÓNA JÓZSEF.
Baja, Grauaug-féle ház.

Egy múltbas rokkant állást keres.

Szakmám vaskereskedés, de fűszerhez is értek — vagy pedig raktárnoki, vagy felügyelői állást is elfogadok. Cím a Corvin-könyvnyomdában

Eladó

a Petőfi Sándor- és Szarvas Gábor-utca sarkán levő volt **Andész-féle ház.** Bővebb felvilágosítást ad: Lovass József — Kápolna-utca 8 szám. (Rókus-temező melétt.)

Teher-, luxus-, postautók és autobuszok legnagyobb választékban komplett felszereléssel azonnali szállításra.

Fekete Sándor — Budapest, Liszt Ferenc-tér 3.

Gummipótló-kerekek és bőrprotektorok minden mérethben kaphatók és mindenféle felszerelési cikkek.

Íróasztal

— egyik oldalán Wertheim-szekrényvel. — **eladó.**

— Cím a kiadóhivatalban. —

Keresek megvételre egy nagyobb, használt

meteor-kályhát.

Cím a „Corvin“-nyomdában.

Béke lesz

az oly világos, mint az a szoba, konyha vagy műhely, melyet a nálam kapható

Karbid-gyertya

világít. Kezelése a legegyszerűbb. Robbanás teljezen ki van zárva. Egy esti világításhoz csupán pár deka karbidot fogyaszt. Vétel előtt kipróbálható és legolcsóbban kapható: **Vidor Zoltán műszaki üzletében Baja, Erzsébet királyné-ut 6-ik szám.**

Uránia Mozgó-Színház.

A kivándorló. Herceg Ferenc alkotózesenijének ezt a pompás termékét már a szinpadról ismeri a közönség. A kis Fesinek, a csodaszép virágárusleánykának története ez, ki nagyménjével tengeti az életét. A nagy nyomorban a virágok, melyeket ablakában ápol, egy gondolatot sugnak. Egy kosárkát megtölt s elviszi árulni a fényes mulatóba; ott látja meg őt Hadialudy herceg, ki végtelenül megszereti. Fesinek szíve azonban Pálfalvy grófhoz vonzódik.

Ebből a szerelemből nő ki a nagy dráma, mely sok viszontagságon viszi keresztül szereplőit, hogy a munka szeretetére és megbecsülésére tanítsa meg őket, otthagynva a felső tízezer világát, hogy kivándoroljanak a munka birodalmába.

E csodás kiállítású filmet szombaton délután és este mutatja be az Uránia.

Vasárnap Mady Christians, e szép és talentus új művésznőnek egyik legújabb filmje, a **Válaszuton** lesz bemutatva.

A kép szép kiállítása, a megható történet, valamint Mady Christians finom játéka a legjobb filmek közé sorozza e bájos újdonságot, bizonyítva azt, hogy a mozikedvelő közönség igen sokat nyert e kiváló új művésznővel.

Október hó 19-én, szombaton du. 4. 6 és este fél 9 órakor

Herceg Ferenc színműve:

A kivándorló,

színmű 5 felvonásban.

A főszerepben: Lábás Juci és Balassa Jenő.

valamint a kiváló kíséreműsor.

Október hó 20-án, vasárnap du. 4. 6 és este fél 9 órakor

Mady Christians legbájosabb filmje:

Válaszuton,

színelmi játék 5 felvonásban,

valamint a kiváló kíséreműsor.

Hatósági intézkedés folytán október hó 21-ig gyermek- és ifjúsági jegyek nem adatnak ki

■ November hó 6-ikától kezdve hetenkint szerdán is fogunk játszani. ■

Hirdetések

a Bajai Független Ujság és
a Bajai Közlöny részére
jutányos áron vétetnek fel!

Watproof

elszigetelő anyag mellyel nedves falakat és pincéket szárazzá lehet tenni

Keromit-tégla

kapu bejárat és udvar burkolására.

Kutgyűrűk

esőviz-medencék kutak készítésére

Mész és cement

állandóan friss minőségben,
ajánlja:

Grünhut Miksa

Spitzer-féle tégla és cement-gyár
Baja. Telefon 111.

Éjjeli inspekciós

október hó 21-ik reggeli 7 óráig
és vasárnap délután nyitva:

Dr. GEIRINGER JÁNOS
gyógyszertára.

Corvin-nyomda.

Baja, Mátyás király-tér 8. szám.

Mindennemű nyomtatványok izléses, pontos és gyors kivitele. Kész nyomtatványok nagy raktára.

A
„Bajai Független Ujság” és „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Telefon-szám: 164.